2023/2682

28.11.2023 г.

РЕШЕНИЕ (ЕС) 2023/2682 НА СЪВЕТА

от 27 ноември 2023 година

за мярка за помощ по линия на Европейския механизъм за подкрепа на мира с цел оказване на подкрепа на военните участници и военноморските сили на крайбрежните държави, участващи в операции за морска сигурност в Гвинейския залив

СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взе предвид Договора за Европейския съюз, и по-специално член 28, параграф 1 и член 41, параграф 2 от него,

като взе предвид предложението на върховния представител на Съюза по въпросите на външните работи и политиката на сигурност,

като има предвид, че:

(1) С Решение (ОВППС) 2021/509 на Съвета ([1]) е създаден Европейският механизъм за подкрепа на мира (ЕМПМ) за финансиране от държавите членки на действия на Съюза в рамките на общата външна политика и политика на сигурност с цел опазване на мира, предотвратяване на конфликти и укрепване на международната сигурност в съответствие с член 21, параграф 2, буква в) от Договора. По-специално, съгласно член 1, параграф 2 от Решение (ОВППС) 2021/509 ЕМПМ се използва за финансиране на мерки за помощ, например действия за укрепване на капацитета на трети държави и регионални и международни организации, свързани с военни въпроси и въпроси на отбраната.

(2) По случай 10-ата годишнина от Кодекса за поведение от Яунде Съюзът и неговите държави членки потвърдиха подкрепата си за региона на Гвинейския залив и подновиха ангажимента си за укрепване на морската сигурност в него.

(3) На 4 май 2022 г. Съветът одобри концепцията за възможна мярка за помощ в полза на крайбрежните държави от Гвинейския залив, чиято основна цел е да се подкрепят ръководените от африканските държави дейности в областта на морската сигурност и борбата с пиратството, осъществявани от военни участници в Гвинейския залив, за да се намали като краен резултат честотата, продължителността и интензивността на насилието и престъпността и да се защитят военноморските плавателни съдове, както и крайбрежното население и неговият поминък.

(4) Като част от тази концепция Съветът одобри подготвителна мярка, която ще послужи за основа на бъдещо предложение на върховния представител по въпросите на външните работи и политиката на сигурност (наричан по-долу „върховният представител“) във връзка с мярката за помощ за повишаване на морската сигурност в Гвинейския залив. Подготвителната мярка беше изпълнена между септември и декември 2022 г. с двойната цел, на първо място, да се определят и разработят технически спецификации за система за разузнавателни данни, наблюдение и разузнаване и да се осигурят обективни и прозрачни критерии, въз основа на които да се избере местоположението ѝ, а на второ място, да се направи оценка на военноморските сили на крайбрежните държави, за да се определят най-подходящите технически и политически измежду тях за постигането на целите на тази мярка за помощ. Резултатите от подготвителната мярка откроиха пилотираното въздухоплавателно средство като оптимално решение за системата за разузнавателни данни, наблюдение и разузнаване, а Камерун, Гана, Конго и Бенин бяха определени като най-подходящите крайбрежни държави от Гвинейския залив с достатъчен военноморски, регулаторен и политически капацитет, за да могат да участват в мярката за помощ.

(5) През януари и юни 2023 г. бяха проведени поредица от проучвателни и информационни мероприятия, включително мисии на място, с цел допълнително рационализиране и конкретизиране на констатациите от подготвителната мярка, както и за да се гарантира пълна координация и сътрудничество с предварително определените крайбрежни държави от Гвинейския залив и с регионалните организации, които са част от архитектурата от Яунде, по-специално Регионалния център за морска сигурност в Централна Африка (CRESMAC), Западноафриканския регионален център за морска сигурност (CRESMAO), Междурегионалния координационен център (ICC) и многонационалните морски координационни центрове (ММКЦ) на Дуала, Акра и Поант Ноар. В резултат на тези действия и въз основа на изразената готовност от страна на предварително определените крайбрежни държави от Гвинейския залив, Камерун и Гана бяха избрани за бенефициери по мярката за помощ.

([1]) Решение (ОВППС) 2021/509 на Съвета от 22 март 2021 г. за създаване на Европейски механизъм за подкрепа на мира и за отмяна на Решение (ОВППС) 2015/528 (ОВ L 102, 24.3.2021 г., стр. 14).

(6) Предвид сложността на мярката за помощ и за да се ограничи всеки потенциален политически или технически риск, помощта за крайбрежните държави от Гвинейския залив в областта на морската сигурност ще се предоставя въз основа на постепенен подход. Въз основа на шестмесечната оценка на марката за помощ може да се вземе решение за продължаване и разширяване на подкрепата за други крайбрежни държави от Гвинейския залив, евентуално през 2024 г.

(7) На 16 юни 2023 г. върховният представител получи искане от Гана Съюзът да подпомогне военноморския флот на Гана с набавянето на ключово оборудване за укрепване на оперативния ѝ капацитет за патрулиране в открито море.

(8) На 19 септември 2023 г. върховният представител получи искане от Камерун Съюзът да съдейства на военноморските сили на Камерун с набавянето на ключово оборудване за укрепване на оперативния му капацитет за патрулиране в открито море, както и да подпомогне архитектурата от Яунде с предоставянето на услуги за разузнавателни данни, наблюдение и разузнаване чрез пилотирано въздухоплавателно средство, за да се повиши оперативният капацитет на държавите — членки на архитектурата от Яунде, за наблюдение в Гвинейския залив, с крайна цел подобряване на морската сигурност в региона.

(9) Мерките за помощ трябва да се изпълняват, като се отчитат принципите и изискванията, предвидени в Решение (ОВППС) 2021/509, по-специално съответствието с Обща позиция 2008/944/ОВППС на Съвета ([2]), и съгласно правилата за изпълнението на приходите и разходите, финансирани по линия на ЕМПМ.

(10) Съветът заявява отново решимостта си да защитава, утвърждава и зачита правата на човека, основните свободи и демократичните принципи, както и да укрепва принципите на правовата държава и доброто управление в съответствие с Устава на Организацията на обединените нации, с Всеобщата декларация за правата на човека и с международното право, по-специално международното право в областта на правата на човека и международното хуманитарно право,

ПРИЕ НАСТОЯЩОТО РЕШЕНИЕ:

Член 1

Създаване, цели, обхват и продължителност

1. Установява се мярка за помощ в полза на архитектурата от Яунде, Камерун и Гана (наричани по-долу „бенефициерите“), финансирана по линия на Европейския механизъм за подкрепа на мира (ЕМПМ) (наричана по-долу „мярката за помощ“).

2. Целта на мярката за помощ е да се засилят операциите за борба с пиратството и морската сигурност и дейностите за възпиране в Гвинейския залив чрез укрепване на капацитета на архитектурата от Яунде и на нейните държави членки, по-специално чрез повишаване на тяхната морска ситуационна осведоменост и чрез увеличаване на капацитета на избрани крайбрежни военноморски плавателни съдове за патрулиране в открито море, за да се намали като краен резултат престъпността и да се защитят военноморските плавателни съдове и ресурси, както и крайбрежното население и неговият поминък.

3. За постигане на целта, посочена в параграф 2, чрез мярката за помощ се финансират следните видове оборудване и услуги, които не са предназначени за произвеждане на смъртоносна сила:

а) предоставяне на услуги за разузнавателни данни, наблюдение и разузнаване чрез пилотирано въздухоплавателно средство за срок от една година; националният морски оперативен център на военноморските сили на Камерун в Дуала отговаря за получаването, по-нататъшното обработване и обмена на информацията от системата за разузнавателните данни, наблюдение и разузнаване с другите регионални центрове и морски координационни центрове на архитектурата в Яунде чрез регионалната информационна система на архитектурата от Яунде;

б) подкрепа за патрулиращи кораби на:

i) Камерун, чрез предоставяне на интервенционни моторни лодки;

ii) Гана, чрез предоставяне на военноморски безпилотни въздушни системи за наблюдение в морето, инженерни материали за корабни услуги и оборудване за гмуркане;

в) по един технически асистент, който да подпомага военноморските сили на Камерун и Гана;

([2]) Обща позиция 2008/944/ОВППС на Съвета от 8 декември 2008 г., определяща общи правила за режим на контрол върху износа на военни технологии и оборудване (ОВ L 335, 13.12.2008 г., стр. 99).

г) един военноморски асистент, който да поддържа връзка със структурите на архитектурата от Яунде, а именно ICC, CRESMAC, CRESMAO и ММКЦ в Дуала, Камерун и Акра, Гана.

4. Продължителността на мярката за помощ е 48 месеца от датата на приемане на настоящото решение.

Член 2

Финансови правила

1. Референтната сума, предназначена за покриване на разходите, свързани с мярката за помощ, е 21 000 000 EUR.

2. Управлението на всички разходи се извършва в съответствие с Решение (ОВППС) 2021/509 и с правилата за изпълнението на приходите и разходите, финансирани по линия на ЕМПМ.

Член 3

Договорености с бенефициерите

1. Върховният представител постига необходимите договорености с бенефициерите, за да се осигури спазването от тяхна страна на изискванията и условията, установени с настоящото решение, като условие за оказването на подкрепа по линия на мярката за помощ.

2. Договореностите по параграф 1, включват разпоредби, задължаващи бенефициера да гарантира:

а) спазване от страна на частите на въоръжените сили на Камерун и Гана, получаващи подкрепа чрез мярката за помощ, на приложимото международно право, по-специално международното право в областта на правата на човека и международното хуманитарно право;

б) правилното и ефикасно използване на предоставените чрез мярката за помощ активи за целите, за които са предоставени;

в) достатъчната поддръжка на предоставените чрез мярката за помощ активи, за да се гарантират тяхната използваемост и оперативна наличност през целия им жизнен цикъл;

г) че в края на своя жизнен цикъл предоставените или поддържани чрез мярката за помощ активи няма да бъдат изгубени или прехвърлени без съгласието на Комитета на механизма, създаден съгласно Решение (ОВППС) 2021/509, в полза на лица или образувания, различни от посочените в тези договорености.

3. Договореностите, посочени в параграф 1, включват разпоредби относно спирането и прекратяването на подкрепата по линия на мярката за помощ, в случай че се установи, че бенефициерът е нарушил задълженията, предвидени в параграф 2.

Член 4

Изпълнение

1. Върховният представител отговаря за осигуряване на изпълнението на настоящото решение в съответствие с Решение (ОВППС) 2021/509 и с правилата за изпълнението на приходите и разходите, финансирани по ЕМПМ, в съответствие с интегрираната методологична рамка за оценяване и определяне на необходимите мерки и контрол по отношение на мерките за помощ по ЕМПМ.

2. Изпълнението на дейностите, посочени в член 1, параграф 3, се извършва от Fundación Internacional y para Iberoamérica de Administración y Políticas Públicas (FIIAPP) — Cooperación Española.

Член 5

Мониторинг, контрол и оценка

1. Върховният представител осъществява мониторинг на спазването от страна на бенефициерите на задълженията, установени в член 3. Този мониторинг се използва за осигуряването на осведоменост за контекста и рисковете от нарушаване на задълженията, установени съгласно член 3, и допринася за предотвратяването на такива нарушения, включително нарушения на международното право в областта на правата на човека и международното хуманитарно право, от частите, получаващи подкрепа чрез мярката за помощ.

2. Контролът след доставяне на оборудването и материалите се организира, както следва:

а) проверка на доставките, при която сертификатите за доставка по линия на ЕМПМ се подписват от силите — крайни ползватели, при прехвърлянето на собствеността;

б) докладване, при което бенефициерът докладва ежегодно за дейностите, извършени с предоставените чрез мярката за помощ оборудване, материали и услуги, и за инвентаризацията на определените елементи, докато Комитетът по политика и сигурност (КПС) счете, че вече не е необходимо такова докладване;

в) посещения на място, при които при поискване бенефициерът предоставя на върховния представител и на одиторите на ЕМПМ достъп за извършване на проверки на място и одити по линия на ЕМПМ.

3. След приключване на изпълнението на мярката за помощ върховният представител извършва окончателна оценка, за да прецени дали мярката за помощ е допринесла за постигането на целта, посочена в член 1, параграф 2.

Член 6

Докладване

В периода на изпълнение върховният представител представя на КПС шестмесечни доклади за изпълнението на мярката за помощ в съответствие с член 63 от Решение (ОВППС) 2021/509. Администраторът за мерките за помощ информира редовно Комитета на механизма, създаден с Решение (ОВППС) 2021/509, относно изпълнението на приходите и разходите в съответствие с член 38 от посоченото решение, включително като предоставя информация за участващите доставчици и подизпълнители.

Член 7

Спиране и прекратяване

1. КПС може да реши да спре изцяло или частично изпълнението на мярката за помощ в съответствие с член 64 от Решение (ОВППС) 2021/509.

2. КПС може също така да препоръча на Съвета да прекрати мярката за помощ.

Член 8

Влизане в сила

Настоящото решение влиза в сила в деня на приемането му.

Съставено в Брюксел на 27 ноември 2023 година.

За Съвета
Председател
Y. DÍAZ PÉREZ